

«ΜΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ, ΜΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ: ΑΝΤΑΩΝΤΑΣ ΔΥΝΑΜΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ»



Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει να βοηθήσει τους μαθητές να ανακαλύψουν τις συνδέσεις μεταξύ ιστορικών γεγονότων, του παρελθόντος μιας χώρας, των πολιτιστικών αξιών, της περιβαλλοντικής ευθύνης και της οικογενειακής κληρονομιάς. Εξετάζοντας πώς αυτά τα στοιχεία συμβάλλουν στην ανθεκτικότητα των κοινωνιών και στην ευημερία των ατόμων, οι μαθητές θα αποκτήσουν επίγνωση της σύνδεσης με το παρελθόν, της ανάπτυξης κοινωνικής ευθύνης και της κατανόησης της ταυτότητάς τους.

Μάθημα

Κοινωνικές Επιστήμες

Τάξη

5

Μαθησιακός στόχος

Οι μαθητές θα διερευνήσουν τη διασύνδεση των ιστορικών γεγονότων, της ιστορίας της χώρας, των πολιτιστικών αξιών, της περιβαλλοντικής διαχείρισης και της οικογενειακής κληρονομιάς για την ενίσχυση της δύναμης της κοινότητας και της

Διάρκεια

2 μαθήματα (80 λεπτά)

Απαιτούμενα Υλικά

- Φύλλο εργασίας δραστηριότητας (1 ανά μαθητή)
- Πρόσθετο Έντυπο Αξιολόγησης (1 ανά μαθητή)
- Προβολέας συνδεδεμένος με υπολογιστή ή διαδραστικός πίνακας
- Βίντεο: "ΤΓΣ - Ανακοίνωση Ενημέρωσης Κοινής Ωφέλειας για τις Δασικές Πυρκαγιές"

Προετοιμασία και Υλοποίηση

- Ο/η εκπαιδευτικός προετοιμάζει το φύλλο εργασίας, τα φυλλάδια, τις εικόνες και τα βίντεο που θα χρησιμοποιηθούν στη δραστηριότητα πριν από το μάθημα.
- Το «Φύλλο Εργασίας» δίνεται στους μαθητές ως εργασία για το σπίτι μία εβδομάδα νωρίτερα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ (5 ΛΕΠΤΑ)

Ζητήστε από τους μαθητές σας να προετοιμάσουν τις εργασίες του ΦΥΛΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ που τους δώσατε μια εβδομάδα «νωρίτερα».

2 ΣΥΖΗΤΗΣΗ (20 λεπτά)

Κάντε στην τάξη την ακόλουθη ερώτηση για να ενθαρρύνετε τους μαθητές να εκφράσουν τις ιδέες τους.

«Τι κρατά μια κοινωνία σε δύσκολες στιγμές;»

Καθώς οι μαθητές μοιράζονται τις ιδέες τους, γράψτε τις πιο σημαντικές φράσεις στον πίνακα (π.χ. συνεργασία, προηγούμενες εμπειρίες, παραδόσεις, αρμονία με τη φύση, οικογενειακή αλληλεγγύη κ.λπ.).

3 ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ (55 ΛΕΠΤΑ)

Συνιστάται στους μαθητές να μοιράζονται τις εργασίες τους με τους συμμαθητές τους. Οι τύποι καταστροφών που έχουν συμβεί θα πρέπει να τεκμηριώνονται στον πίνακα και οι μαθητές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να προσδιορίζουν ποιες καταστροφές συνέβησαν πιο συχνά. Στη συνέχεια, η συζήτηση θα πρέπει να στραφεί στο πώς αυτές οι πληροφορίες θα μπορούσαν να τους φανούν χρήσιμες.

- ✓ Διανείμετε το Έντυπο Αξιολόγησης στο Παράρτημα στους μαθητές πριν δείξετε το βίντεο στον παρακάτω σύνδεσμο. Πείτε, «Το βίντεο που πρόκειται να παρακολουθήσουμε ετοιμάστηκε από τη Γενική Διεύθυνση Δασών της Τουρκίας. Αφού παρακολουθήσετε αυτό το βίντεο, θα σας ζητήσω να συμπληρώσετε τη Φόρμα Αξιολόγησης που σας έδωσα. Τώρα, ας δούμε αυτό το βίντεο προσεκτικά μαζί».

<https://www.youtube.com/watch?v=entvpBGC4As&t=5s>

Μετά το βίντεο, ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν τη Φόρμα Αξιολόγησης. Στη συνέχεια, διευκολύνετε μια συζήτηση στην τάξη σχετικά με τις ερωτήσεις της φόρμας.

Χάρτης ιστορικής σύνδεσης

- Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες (4-5 άτομα). Ο αριθμός των ομάδων πρέπει να είναι ζυγός.
- Στις μισές ομάδες δίνεται ένα γεγονός από την τουρκική ιστορία και στις άλλες μισές δίνεται ένα γεγονός από την ιστορία χωρών που γειτνιάζουν ή βρίσκονται κοντά στην Τουρκία. Οι ομάδες μπορούν να ερευνήσουν οι ίδιες αυτά τα γεγονότα στο διαδίκτυο.

(Παράδειγμα: (Τουρκία): Καταστροφή από πλημμύρες στη Δυτική Μαύρη Θάλασσα το 2021, Σεισμοί στο Kahramanmaraş το 2023, Δασικές πυρκαγιές του 2023, Σεισμός Erzincan του 1939).

(Χώρες που γειτνιάζουν με την Τουρκία: Σεισμός της Αθήνας το 1999, Δασική πυρκαγιά στην Αθήνα (Μάτι) το 2018, Σεισμός Vrancea 1977, Σεισμός Vrancea 1977, Πλημμύρες Βουλγαρίας 2015)

Οι ομάδες ερευνούν τον αντίκτυπο της εκδήλωσης στην κοινωνία, παραδείγματα αλληλεγγύης και πολιτιστικές/οικογενειακές/περιβαλλοντικές αντιδράσεις κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Τέλος, καλούνται να σχολιάσουν την ερώτηση, «Τι μάθαμε ως κοινωνία από αυτό το γεγονός;» και να δημιουργήσουν μια λίστα συμπερασμάτων.

- Τίθεται το ερώτημα «Τι πρέπει να κάνουμε σήμερα για να γίνουμε μια πιο ανθεκτική κοινωνία απέναντι σε μελλοντικές καταστροφές;» τίθεται και διεξάγεται μια συνεδρία καταγιγισμού ιδεών ως τάξη.
- Οι μαθητές εμπεδώνουν αυτές τις ιδέες στις ακόλουθες επικεφαλίδες:
 - Ενέργειες που πρέπει να γίνουν μέσα στην οικογένεια
 - Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν σε επίπεδο γειτονιάς/σχολείου
 - Ευθύνες απέναντι στο περιβάλλον

(Ο/η εκπαιδευτικός τονίζει πώς η συμβίωση σε αρμονία με το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα μπορεί να μειώσει τις επιπτώσεις των καταστροφών.)

ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ

1 Ελέγξτε το Φύλλο Εργασίας και κάντε την αξιολόγησή σας.

2 Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την ΚΛΙΜΑΚΑ στο τέλος της Φόρμας Αξιολόγησης.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

1 Κατά την αξιολόγηση της εργασίας του φύλλου εργασίας στην ενότητα ΕΙΣΑΓΩΓΗ, μπορείτε να βοηθήσετε τους μαθητές να απαριθμήσουν χρονολογικά τις καταστροφές που βίωσαν τα μέλη της οικογένειάς τους και να κατανοήσουν την ένταση και τις αλλαγές στις καταστροφές από το παρελθόν στο παρόν.

2 Μπορείτε να προσαρμόσετε τα παραδείγματα ανάλογα με τη χώρα και την περιοχή σας.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΜΟΥ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

Αγαπητοί μαθητές,

Σε αυτόν τον διορισμό, θα μάθετε αν κάποιος στην οικογένειά σας έχει βιώσει ποτέ κάποια φυσική καταστροφή. Κάντε μια σύντομη συζήτηση με ένα μεγαλύτερο μέλος της οικογένειας (μητέρα, πατέρα, παππούς, γιαγιά, θείος κ.λπ.) και γράψτε τις απαντήσεις του στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Όνομα και σχέση του ατόμου που γνωρίσατε:

👉

2. Έχει βιώσει ποτέ η κοινότητά σας φυσική καταστροφή;

☐ ☐ Ναι ☐ Όχι

3. Αν το έκαναν, ποια φυσική καταστροφή βίωσαν;?

☐ Σεισμός ☐ Πλημμύρα ☐ Δασικές πυρκαγιές ☐ Ανεμοστρόβιλος ☐ Κατολίσθηση ☐ Άλλο:

4. Πότε συνέβη αυτή η καταστροφή και πού;:

👉 Έτος: _____ Τόπος: _____

5. Τι ένιωσε η οικογένειά σας όταν βίωσε αυτή την καταστροφή; (Φόβος, σοκ, θλίψη, πανικός κ.λπ.)

👉

6. Τι έκαναν εκείνη τη στιγμή; Ποια ήταν η αρχική τους αντίδραση;

👉

7. Άλλαξε κάτι στη ζωή τους μετά το περιστατικό; (Μετακίνηση, λήψη προφυλάξεων κ.λπ.)

👉

8. Τι θυμούνται περισσότερο όταν κοιτάζουν πίσω σήμερα;

👉

9. Πώς μπορεί αυτό το γεγονός να επηρέασε την άποψή τους για το περιβάλλον, τη φύση ή την κοινωνία;

👉

10. Αν κάποιος στην οικογένειά σας δεν το είχε βιώσει αυτό, θα ήταν διαφορετικές οι σκέψεις σας για το θέμα; Γιατί;

👉

✦ Σημείωση προς τον μαθητή:

Μπορείτε να γράψετε τις απαντήσεις σε αυτές τις ερωτήσεις από την οπτική γωνία ενός μέλους της οικογένειας. Αν προτιμάτε, μπορείτε να τα γράψετε με τη μορφή συνέντευξης ή ιστορίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΝΤΥΠΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. ΣΩΣΤΟ- ΛΑΘΟΣ

Επισημάνετε τις παρακάτω προτάσεις ως αληθείς ή ψευδείς σύμφωνα με το βίντεο.

1.	Όταν αναφέρεται δασική πυρκαγιά, ανταποκρίνονται μόνο αστυνομικές ομάδες.	Αλήθεια	Ψευδής
2.	Στην πυρόσβεση, το «άνοιγμα λωρίδας πυρκαγιάς» είναι μια σημαντική μέθοδος.		
3.	Το βίντεο έδειξε ότι πολίτες ενώθηκαν με τους πυροσβέστες για την κατάσβεση της φωτιάς.		
4.	Οι προηγούμενες εμπειρίες πυρκαγιών παίζουν ρόλο στην ανάπτυξη νέων τεχνικών πυρόσβεσης.		
5.	Συνιστάται να αναμένεται πάντα βροχή κατά τη διάρκεια της πυρκαγιάς για την προστασία της γύρω περιοχής.		

2. ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

1. Ποιο από τα παρακάτω τονίστηκε στο βίντεο σχετικά με την πυρόσβεση;

- A) Ψεκασμός νερού μόνο από έξω
- B) Δημιουργία αντιπυρικής ζώνης, ύγρανση του εδάφους με νερό
- Γ) Απλή παρακολούθηση της πυρκαγιάς
- Δ) Διακοπή της φωτιάς κόβοντας ρίζες δέντρων

2. Ποια ομάδα συνεργάστηκε για την καταπολέμηση της φωτιάς στο βίντεο;

- α) Μόνο η Γενική Διεύθυνση Δασών
- B) Γενική Διεύθυνση Δασών, Πυροσβεστική και Δημόσιο
- Γ) Ξένες ομάδες
- Δ) Μόνο ομάδες πολιτικής άμυνας

3. Με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από μεγάλες πυρκαγιές στο παρελθόν, ποια τεχνολογική εξέλιξη τονίζει το βίντεο;

- A) Περισσότερο ανθρώπινο δυναμικό
- B) Επέμβαση με εναέρια οχήματα (ελικόπτερα/αεροπλάνα)
- Γ) Κοπή δέντρων μετά την πυρκαγιά
- Δ) Σύστημα συναγερμού μέσω διαδικτύου

4. Πώς σας επηρεάζουν οι συμβουλές που ακούσατε από την οικογένειά σας ή τους μεγαλύτερους για τις δασικές πυρκαγιές;

A) Προκαλεί φόβο

B) Προάγει τη συνειδητή συμπεριφορά/σεβασμό προς το περιβάλλον

Γ) Με κάνει να προγραμματίζω τις διακοπές μου

D) Δεν έχει καμία επίδραση πάνω μου

3. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

1. Ποια σκηνή στο βίντεο σας επηρέασε περισσότερο; Επιλέξτε αυτήν τη σκηνή και εξηγήστε γιατί.

2. Με βάση το βίντεο, μπορείτε να απαριθμήσετε τα τρία πιο σημαντικά πράγματα που πιστεύετε ότι μπορείτε να κάνετε μεμονωμένα στις δασικές πυρκαγιές;

3. Μοιραστείτε μια συμβουλή που έχετε λάβει από την οικογένεια ή τους φίλους σας σχετικά με τη φύση και τις πυρκαγιές. Πώς έχει επηρεάσει αυτό τη συμπεριφορά σας;

4. Πώς θα εξηγούσατε τη σύνδεση μεταξύ των προηγούμενων εμπειριών πυρκαγιάς που περιγράφονται στο βίντεο και των σημερινών τεχνολογιών; Πιστεύετε ότι αυτή η σύνδεση θα μπορούσε να είναι μια μορφή πολιτιστικής κληρονομιάς;

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Είδος ερώτησης	Κριτήριο	Βαθμολογία
Σωστό-Λάθος & Πολλαπλής Επιλογής	Κατανόηση περιεχομένου	Κάθε σωστή απάντηση = 1 βαθμός
Ανοιχτού Τύπου 1 & 2	Κατανόηση + σαφή παραδείγματα	0–4 πόντοι (2+2)
Ανοιχτού τύπου 3 & 4	Πολιτισμική σύνδεση και βάθος ερμηνείας	0–6 πόντοι (3+3)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ

1. Ποια σκηνή στο βίντεο σας επηρέασε περισσότερο; Επιλέξτε αυτήν τη σκηνή και εξηγήστε γιατί.

Προτεινόμενη απάντηση: «Εντυπωσιάστηκα από τη συνεργασία των ομάδων καθώς άνοιξε η γραμμή πυρός, γιατί η συνεργασία είναι σημαντική για να σταματήσει η φωτιά».

2. Με βάση το βίντεο, μπορείτε να απαριθμήσετε τα τρία πιο σημαντικά πράγματα που πιστεύετε ότι μπορείτε να κάνετε μεμονωμένα σε μια δασική πυρκαγιά;

Παράδειγμα συνέντευξης: «1) Καλέστε την πυροσβεστική, 2) Μείνετε μακριά από την περιοχή της πυρκαγιάς, 3) Μην ανάψετε φωτιά».

3. Μοιραστείτε μια συμβουλή που έχετε λάβει από την οικογένεια ή την κοινότητά σας σχετικά με τη φύση και τις πυρκαγιές. Πώς έχει επηρεάσει αυτό τη συμπεριφορά σας;

Παράδειγμα: «Ο προπάππος μου έλεγε: «Μην πετάς τσιγάρα στο δάσος χωρίς να τα σβήσεις πρώτα», κάτι που με οδήγησε να μαζεύω αποτσίγαρα όταν περπατούσα στη φύση με άλλους».

4. Πώς θα εξηγούσατε τη σύνδεση μεταξύ των προηγούμενων εμπειριών πυρκαγιάς που περιγράφονται στο βίντεο και των σημερινών τεχνολογιών; Πιστεύετε ότι αυτή η σύνδεση θα μπορούσε να είναι μια μορφή πολιτιστικής κληρονομιάς;

Παράδειγμα απάντησης: «Στο παρελθόν, οι πυρκαγιές έσβηναν με το χέρι. Τώρα υπάρχουν εναέριες επεμβάσεις. Αυτή η γνώση μεταδίδεται από γενιά σε γενιά, που σημαίνει ότι διατηρείται ως πολιτιστική γνώση».